

Тиэмэтэ: «Саха суруйааччытын кэпсээнин кытта билсиийи»

Сыала: Саха народнай суруйааччытын Н.Г. Якутскайы билиьиннэри; Кэпсээн ис хобоонун ырытарын , кэпсиирин сайыннары; О5о санарар санатын саппааьын байыты, санарар дьобурун сайыннары; Аьа5ас уонна бутэй дор5оон ситимин сатаан арааран истэргэ у8рэтии, фишканнан сатаан улэлииргэ салгы у8рэтии; Суьу8х туьунан 8йд8булу чинэтии.

Облаьа: Санарар сананы сайыннары

О5олор саастара: 5-6

Иитээччи: Андреева Татьяна Алексеевна

Тэрилтэ аата: ЧДС «Первая ступенька»

Этаба	Задачата		Тутулар тэрил		Дози ровката	Кэтэбиллэр улэ	
				Иитээччи	О5олор		
«Ээчэ, Бээчэ санатын таайы»	Дьарыкка о5о итэриэьин тарды. Истэр дьобурун сайыннары.	Беседа барар.	Ноутбук, проектор.	Музыканнан Ээчэлээх, Бээчэ саналара иьиллэр. Кинилэр сорууда ыпыттарын туьунан этэбин.	О5олор кимнээх санаралларын истэн билиэхтээхтэр. Ханна к8рбуттэрин этэллэр.	1 мин	Билэр - к8р8р интэриэстэрэ улаатар.
И.Н.Г.Якутскайы билиьиннэри.	Саха суруйааччытын билиьиннэри, билиилэрин ханаты.	Презентация	Ноутбук, проектор.	1 сорууда: Бу кимин билэ5ит дуо? Диэн ыйыппыттар, билэ5ит дуо о5олоор? Н.Г. Якутскай туьунан кэпсиибин, ханна т8р88бутун, кини туох идэлээ5ин. Суруйааччы диэн тугун быьааран биэри.	Бол5ойон олон истэллэр. Н.Г. Якутскайы к8р8н билэр буолаллар.	3 мин	Саха народнай суруйааччытын билэллэр. Суруйааччы диэн кимин билэллэр.
П. «А5а уонна Ийэ» кэпсээччини истии, ис хобоонун	Санарар, кэпсиир, ырытар дьобурдарын сайыннары.	Кэпсээни аа5ы.	Кинигэ Хартыына	2 сорууда: «Ийэ уонна А5а» кэпсээнин ырытын диэн соруудахтаабыттар	Кэпсээни бол5ойон олон истэллэр. Боппуруостарга эппиэттииллэр.	10 мин	«А5а уонна Ийэ» кэпсээни, ким суруйбутун билэллэр.

ырытыы.				ЭЭчэлээх, Бээчэ. Билигин мин эбиэхэ «А5а уонна Ийэ» Н.Г. Якутскай суруйбут кэпсээнин кэпсиирбин бол5ойон олон истэбит (кэпсээни аа5абын). - туох тууунан кэпсээн эбитий? - Бу кэпсээннэ кимнээх баалларый? - Оболор туохтан м8ккустулэр? - Биьиги саамай кунду кийибит кимий?			
Физминутка музыкаккан «Оьуор» ункуу элеменнэрэ.						2 мин	
III.Дор5оону кытта улэ.	Аьа5ас уонна бутэй дор5оон ситимин сатаан арааран истэргэ у8рэтии, фишканнан сатаан улэлииргэ салгыы у8рэтии	Презентация	Фишкалар	3 сорудах: Кэпсээннэ баар Ийэ, А5а, ул, кыыс, таптыыбын, кунду диэн тылларга ханнык дор5ооннор иьиллэллэрин этэн фишканнан к8рд8р.	Этиллибит тыллары истэн ханнык дор5оонтон туралларын быаараллар, фишканнан улэлииллэр.	4 мин	Аьа5ас уонна бутэй дор5оон ситимин сатаан арааран истэн этэллэр, фишканнан сатаан улэлииллэр.
IV. Хас суьу8хтэн	Суьу8х тууунан	Презентация		4 сорудах: Кэпсээннэ баар	Этиллибит тыллар хас суьу8хтэн туралларын	2 мин	Тылы суьу85унэн

турарый?	8йд8булу чинэтии.			Сайынны, олбуор, м8ккуьэр, куорат, таас бу тыллар хас суьу8хтэн туралларын сыппараннан к8рд8р.	этэллэр.		араараллар.
V. Уруьуй.	Истибит кэпсээнин сатаан уруьуйдаан кэпсииргэ у8рэтии.		Альбом лиибэ Акварель Киистэ Уу Салфетка	5 сорудах: «А5а уонна Ийэ» кэпсээни биллин? Тугу 8йд88буккун уруьуйдаан к8рд8р.	«А5а уонна Ийэ» кэпсээни уруьуйдаан к8рд8р8лл8р, кэпсииллэр.	7 мин	Уруьуйдуур дьобура сайдар. Тылын саппааьа элбиир, сатаан истибитин кэпсиир.
Тумуктуур улэ.	Билиилэрин чинэтии.			1. Бугун биьиги тугу биллибит? 2. Кимнээх сорудахтар ын толордубут? 3. О5олор туох туьунан м8ккуьэллэр ий? 4. Биьиги саамай кунду дьммут кимнээх буолаллары ий?	Боппуруоска эппиэттииллэр.	1 мин	

Непосредственно - образовательная деятельность технологической карты

О5олоор, истин эр кимнээх эрэ санараллар дии?! Ээчэлээх, Бээчэ санараллар эбит дии, кинилэри к8р88ччугуь дуо тэлэбиисэргэ? Ээчэлээх, Бээчэ эьиэхэ сорудахтары ыыпыттар эбит. Сорудахтары толорого бэлэмнит дуо о5олоор? Дьэ эрэ, к8ру8ххэйин эрэ туох сорудахтарын ыыпыттарын (проекторга к8ст8р)

I. Н.Г.Якутскайы билиьиннэри.

1 сорудах: Бу кимин билэ5ит дуо? Диэн ыйышпыттар, билэ5ит дуо о5олоор? Бу о5олоор, Николай Гаврильевич Якутскай Саха народнай суруйааччыта. Кини У8ьээ Булуу Харбалаах нэбилиэгэр т8р88бут эбит. Кыра эрдэ5иттэн остуоруйа уонна кэпсээн кэпси ирин набаа с8булуур эбит. Улаатан баран суруйааччы буолан тахсыбыт. Суруйааччы диэн кимий о5олоор? Суруйааччы диэн – остуоруйалары, кэпсээннэри 8йугтэн айан онорор кьиини суруйааччы диэн аатгыыллар. Бастакы сорудахпытын толордубут, Н.Г. Якутскай кимин биллибит.

II. «А5а уонна Ийэ» кэпсээччини истии, ис хобьонун ырытыы.

2 сорудах: «Ийэ уонна А5а» кэпсээнин ырытын диэн сорудахтаабыттар Ээчэлээх, Бээчэ. Билигин мин эьиэхэ «А5а уонна Ийэ» Н.Г. Якутскай суруйбут кэпсээнин кэпсиирбин бол5ойон олорон истэбит (кэпсээни аа5абын).

- туох туьунан кэпсээн эбитий?

- Бу кэпсээннэ кимнээх баалларый?
- О5олор тухтан м8ккустулэр?
- Биьиги саамай кунду киьибит кимий?

Физминутка музыкаккан «Оьюор» ункуу элеменнэрэ.

III. Дор5оону кытта улэ.

3 сорудах: Кэпсээннэ баар Ийэ, А5а, уол, кыыс, таптыбын, кунду диэн тылларга ханнык дор5ооннор иьиллэллэрин этэн фишканнан к8рд8р.

IV. Хас суьу8хтэн турарый?

4 сорудах: Кэпсээннэ баар Сайынны, олбуор, м8ккуьэр, куорат, таас бу тыллар хас суьу8хтэн туралларын сышпараннан к8рд8р.

V. Уруьуй.

5 сорудах: «А5а уонна Ийэ» кэпсээни биллин? Тугу 8йд88буккун уруьуйдаан к8рд8р.